

dobro črno vrtno prstijo in ilovico pomeša. Cela zmes se s stanjšano gnojnico polije, t. j. na pol vode, pol gnojnice in s to zmesijo, kakor z mortom strmina prevleče, katera se je prej lepo pogladila in s škropilnico polila. Ko bi prve dni suho vreme nastalo, se mora vsak dan prevleka po večkrat poškopiti in potlačiti. V preteku 8 dni je cela strmina vsa zelena in lepo s travo zaraščena.

„Pr. L.“

Sejmi. 21. junija: Sv. Tomaž pri Veliki nedelji, Studenci nad Mariborom; 22. junija: sv. Jurij na južni železnici, Sevnica, Šoštanj; 25. junija sv. Juri pod Tabrom, Konjice, Podsreda, sv. Janž na dravskem polju, sv. Lenart, Ribnica, Žetale; 26. jun.: sv. Lovrenc.

Dopisi.

Iz Ljutomera. Pri volitvi državnega poslance pokazal je Ljutomer spet svoje pravo lice: Ljutomer, čeravno ima dozdej po večini nemški obč. zastop, je vendar le slovenski trg. Uradništvo je pri tej volitvi rešilo nasprotno stranko propada; večina zavednih, veljavnih tržanov bila je na slovenski strani. Pa te zmage jim ne zavidamo, bila je Pirhova zmaga. Uradništvo še nam vselej — če odštejemo neke hvale vredne izjeme — po večini ni prijazno, ako kljubuje vladi in nasprotuje pravičnim terjatvam vseskozi slovenskega ljudstva tega okraja. Ono torej ni za vlado, in je protivnik ljudstva, to je toraj čudna prikazen. Dvanajst ur pred volitvijo — to ni bilo pravilno postopanja osrednega volilnega odbora — izvedeli smo še le za narodnega kandidata, in ko je ta vest razširila se med Ljutomerskimi prebivalci, bili so precej pripravljani svojo sveto dolžnost spolniti. Povrnoli so se v našo sredino gospodje tržanje: Karba, Prelog in Dijak. Slava jim bodi! Drugi so pa stali možato po stari navadi, ker že vejo od poprejšnjih časov, na kaj da gre. Gospod Fürst pustil je svoje delalce in opravilo na polji in je prihitel k volitvi; s posebno gorečnostjo so pa delovali za dober uspeh gospodje: Sever, Smodiš, Puconja, Kardinar, Cimerman, Polak in še drugi. To je bilo veselo in živo gibanje in tako naprej, pa bo Ljutomer v resnici naš, kar bi ne smelo nikol drugači biti. Tudi zanašamo se na tiste naše brate, ki še danes v temi zmot okoli tavajo, ter se nadjamo od njih, da se tudi oni skoraj v našo sredino povrnejo, to je brat k bratu, znanec k znancu in Slovenec — nikakor ne k Nemeu. Neodločnim pa in tistim, ki so svoje domoljubno prepričanje pri slednji volitvi vsilili, priporočamo več poguma in možatosti.

Od sv. Martina pri Vurbergu. (Volitve — lepi pogreb.) Naši pošteni možje so se v obilnem številu prvotnih volitev udeležili. To je hvale vredno! še bolj hvale vredno je, da so volili dobre narodnjake, in povsod skoraj enoglasno. Kot e. kr. komisar nas je g. okrajni glavar sam

počastil ter pred volitvo v slovenski besedi gladko povedal potrebne postavbe. Č. g. kaplan kot volilnik so od njega terjali, naj jim v „izkaznici“ vse v domačem, t. j. slovenskem jeziku zaznamlja. Okr. glavar se nekoliko obotavlja, vendar njihovo željo poslednjič spolni. Nauk iz tega: ako z gospodsko v kanceliji imaš opraviti, terjaj, da se ti v domačem jeziku zapiše, in zgodilo se ti bo, potem pa veš, kaj si podpisal ali kako pismo si dobil! — O volitvi 2. jun. bili so v Mariboru med radovednimi zunaj volišča tudi nek č. g. duhovnik, dober znanec in prijatelj znanega g. dr. Ausserer-ja. Nekdo nagovori jih: „Gosp. dr. Ausserer bi rad z Vami, častivredni gospod! govoril!“ in jih pelja v družbo, med katero je g. dr. Ausserer. Nepričakovano in hitro pograbitva dva korenjaka č. g. duhovnika, jih vzdigneta visoko in vsa družba zakliče: „živio! živio!“ — Je vse prav! pa še bolj mi dopade se odgovor narodnega korenjaka volilca. Šel je namreč ravno memo in liberalac mu brene besedo: „Glej mi liberalci tudi imamo duhovnika med seboj, ne samo vi!“ in on korenjak se brzo odreže: „Tako, yi liberalci se toliko veselite, ki samo 1 duhovnika imate, mi na oni strani pa se ne bi tem bolj veselili, ker jih toliko (namreč 9) imamo, in od teh so eden (namreč č. g. župnik Lendovšek) celo predsednik v volilni komisiji?! Ta je pa gotovo klin s klinom zadel. —

V soboto po Telovem imeli smo blagi pogreb, spremili namreč so 4 duhovniki pok. Marijo Škofič, ki je bila kakor so č. g. govornik v grobnem nagovoru omenili, vsem farmanom in daleč okoli najlepši izgled pobožnega, kršč. življenja: gotovo priden otrok: ker je po objubi v četrtej zapovedi dosegla lepo starost, 76 let — blaga žena, ker njeni mož tako milo žaluje za njo — dobra kršč. mati, ki je otroke svoje izredila pobožno in v strahu pobožnem — dobra sosednja in blaga žena v celej žlahti, ker jih je pokojno v tolikem številu k poslednjemu počitku spremilo — usmiljena dobrotnica božjim romarjem, beračem, potujočim.... ker skoraj ni dan preminol, da ne bi popotniki dostikrat v zlo obilnem številu pod njihovo streho prijazno bili sprejeti in oskrbljeni. Tedaj „blagor njim, ki v Gospodu umrjejo, njih dobra dela gredo za njimi“. Pokojna blaga žena je pred 1 letom obhajala zlato gostijo z zdaj žalujočim možem, pridnim cekmeštom, bila je več ko 300krat botra pri sv. krstu in sv. birmi, vsake letnice jih je po 80 do 90 ali 100 prišlo po pisanke; pri tem poštemem in krščanskem hramu so se 3 ptujim gosp. novomešnikom primicije zastonj služile; v resnici „hram duhovnikov“, zato pa so tudi že od nekdanj čast. gg. duhovniki z veseljem se tam glasili. Naj tedaj blaga žena v miru počiva in večna luč ji naj sveti!

Iz Središča. (Volitev poslanca za državni zbor.) Pretekli petek je bila volitev za državni zbor. Kar so pravi Središčani, so glasovali vsi za g. dr. Radaja, v celem 75, le 2 sta potegnili za Aussererjem. Da se nam bi le vsaj tri dni

pred volitvo naznanilo, da bedemo Slovenci volili, dobil bi gotovo g. dr. Radaj 50 glasov več. Na telovo pri ranej meši so se naši dogovorili, da naj nikdo od nas ne gre drugi den volit, ob 9. uri pa smo zvedeli, da se nam priporoča g. dr. Radaj. Kako je to sitna agitacija bila spet nazaj! Kakim 18 volilcem se niso izročile volilne izkaznice; nikdo jih ni reklamoval, ker se je mislilo, da se ne bo volilo. Vkljub vsem tem neprilikam tako lep broj narodnih volilcev! — Za Aussererja se je posebno potegoval in zanj glasoval nek Wenigerholz, barvar, priseljence iz Hannoveranskega. Nekdaj je došel skoraj le s culico pod pazduho sem; dokler še ni toliko si pridobil, bil je priljuden, pravil je, da mora z nami držati, ker od nas živi. Zdaj pa, ko vže nekaj šteje pod palec, zrastel mu je grebenj, zdaj ima za nas še samo psovanje, ter povsod vleče z nasprotniki. Za Aussererja je, kakor krava za zelenjem. Lansko leto je imenoval tega Wenigerholza komisar v volilni komisijon. In tu ni mogel včakati, da pride čas, da bi dal Aussererju glas. Ko so volili predsednika volilnemu komisijonu bleknil je vže, da voli dr. Aussererja, na kar je nastal grozen smeh med volilci. Letos si je dal Aussererja iz Ljutomera dognati, češ, da bo volilni shod! Reva, v trgu, v katerem so se rodili možje kakor pesnik Modrinjak, rajni dr. Kočevar in drugi v tem trgu, ljudje, kakor je Ausserer ne bodo volilnih shodov imeli. In res došla sta dva z Wenigerholzom vred. Silno se je trudil mož, da bi vjel katerega volilca, pa vjel je samo enega. Bil je toraj silno razkačen. Po volitvi, ko je domu šel, rekel je svojej ženi: „wenn mir so ein Lämm'l tun etwas kommen wird, hinaus werd' ich ihn schmeissen.“ Tako je; prej ko so mu Slovenci pridno donášali denar, kupovali jegov „druk“ in pili njegovo vino, tedaj je potegoval klobuk pred njimi. Zdaj hoče Slovence komandirati, kakor kak paša; ker pa ti niso tako neumni, da bi plesali, kakor bi jim vsak tujec godel, pa jih bode vun metal, če bodo po kaj k njemu došli. Zapomnite si to, Slovenci!

Po volitvi se je on in še jeden odpeljal v Ormož da s tamošnjimi nemškutarji slavita zmago Ausserer-jevo. V Središču za nemško rovanje pač ni tal; Središčani so Slovenci bili in Slovenci bodo, ter stali vedno neomajano, kakor skala na narodnej strani.

Iz Ljutomerske okolice. Izvedeli smo, da je finančno ministerstvo z naredbo 13. marca t. l. št. 2401 iznimkoma dovolilo, da se Ljutomerskemu okraju za zmanjšavo dohodkov, katere je toča leta 1882 povzročila, še tudi za leto 1882 na zemljiščnem davku odpiše svota 983 fl. 36 $\frac{1}{2}$ kr. čistega davka.

Koliko se je odpisalo Ormožkemu in Gornjeradgorskemu okraju, tega danes ne vemo, da je pa storjeno, o tem smo prepričani.

Da je v odločilnem kraju predrlo prepričanje, da toča za več let, posebno pri vinogradih, ako jih oklesti, škoduje in da so pri tem dohodki še v

sledočih letih, ako ne popolnoma vničeni, vendar zdatno zmanjšani, in da so to enkrat zdaj pri nas uvažili, imamo se edino zahvaliti našemu deželnemu poslancu gospodu Kukovecu. On je zdatno pripomogel k temu, da se naredi postava, katere še do zdaj nimamo, naj bi se pri vinogradih, ako so po toči poškodovani bili, še v sledočih letih, to je tako dolgo, dokler slabi po toči povzročeni nasledki trpijo, v razmerju taistih pri vplačevanju davka ozir jemalo.

Za to pridobitev častitamo našemu poslancu temveč, ker do zdaj se to, kolikor je nam znano, še nikomur ni posrečilo, in ker taisti pri svojem postopanju ni ravno zdatne pomoči imel.

Ravno tako se imamo njegovemu posredovanju zahvaliti, da so se lanskega leta po naredbi deželnega finančnega vodstva izbrisali ovršni stroški za iztirjanje davka, in da se taki za prvo in drugo stopinjo ovrhe pri nas ne predpisujejo in ne pobirajo več.

Kar je taisti storil za probudo in okrepanje narodne zavesti, za gmotni prospah tukajšnjega okraja, kolike naprave je na tem in onem polju v djanje spravil, ne bomo omenjali, dovolj je že rečeno, da se vidi od kod je prišlo, da so mu pri poslednji volitvi v deželni zastop, dali privrženci in nasprotniki svoj glas. In vendar še se nahajajo duše, ki v svoji domišljiji ne zapopudejo, od kod njegov vsestranski vpliv in ugled pri narodu, in da je plod tega neutrudno delo, ne pa zavidanje in obrekovanje tujih naporov!

On sicer ni navajen, svojega delovanja na veliko plat zvona obešati, ali koraki njegovi so vselej preračunjeni in on ve, kaj hoče. Njegovi do letos, ko si je po nesreči prst odrezal še zmiraj srečni roki, se je posrečilo nam že mnogo česar pridobiti, ali eno vročo željo še imamo, naj bi mu tudi pri tem sreča na strani stala, da bi nam s pripomočju drugih merodajnih faktorjev, še tudi tako za nas potrebno železnico pridobiti zamogel. Za to svoje moči vložiti mu posebno na srce polagamo.

Od južnega Pohorja. (Volilni možje.)

Z nami glasovali so: 1) Slatinšek Anton, 2) Dobnik Peter, 3) Erjavec Peter, 4) Jurše Matevž, 5) Petelinšek Jurij, 6) Rudolf Janez, ti so bili udi volilnega komisijona, 7) Bezenšek Jurij, 8) Breznik Janez, 9) Čagran Janez, 10) Detiček Jernej, 11) Dimnik Matevž, 12) Fijavž Matija 13) Flis Matija, 14) Gosak Jurij, 15) Grušovnik Jožef, 16) Jelenko Janez, 17) Jelenko Martin, 18) Jeseničnik Ignac, 19) Kokol Anton, 20) Kolar Anton, 21) Kovač Štefan, 22) Kovačič Anton, 23) Lamut Anton, 24) Leskovar Jurij, 25) Mec Jurij, 26) Mlakar Blaž, 27) Mohl Franc, 28) Muc Anton, 29) Ostruh Jurij, 30) Perkhöld Jakob, 31) Pinter Franc, 32) Pirš Gregor, 33) Pišotek N., 34) Rak Franc, 35) Rudolf Mihael, 36) Sadek Janez, 37) Zidanšek Janez, 38) Smogave Jernej, 39) Sorko Jožef, 40) Stiplovšek Valentin, 41) Večko Jurij, 42) Verčnik Janez, 43) Vrlič Franc, 44) Videčnik Franc, 45) Zidanšek

Mihael, 46) Slivnikar Marko. Proti nam glasovali so: 1) Kokošinek Anton, 2) Kamenik Anton 3) Matjeje Jakob, 4) Mlinšek Gašpar, 5) Večko Anton, 6) Vokovnik Franc — le-ti so iz Vitanja in Skomra. K volitvi niso prišli: 1) Cugmas, 3) Kriehbaum Karl, 3) Kotnik Matevž, 4) Sproger N., 5) Jonke.

Od Rogaškega okraja. Nemško-liberalni voz, na kojem so tukajšnji Rogačko-Slatinski posilnemei svoje nemčursko-liberalno maslo dolgo vozili, tiči že v blatu! Bog pomagaj! Je že tako. Danes meni, jutri tebi! Zadnje volitve so sijajno izpadle. Naš poslanec č. g. Bož. Raič sme s ponosom na Dunaj iti, on ima za seboj vse volilce — pardon ne vseh! Stara „Kostrivniška garda“ še diha. Na dan volitve v Rogatecu poslala je nemško-liberalna Kostrivnica dva gardista tje, naj bi ona nemško-liberalno čast rešila. Prišla sta občinski predstojnik in občinski sluga v Rogatec; pa o joj! tam so bili zbrani že sami slovenski poštenjaki, kojih geslo je bilo: „Raič!“ Kaj storiti? beži, beži! Samo dva sta, pa še ne vesta, koga bi volila. Hvala Bogu pokazalo se je, da v slovenskih pokrajinah liberalizem pojemlje. Celo Slatinski direktor s celo svojo gardo ga ne more več vzdržati. Upamo, da se bode s časom tudi Kostrivnica — spametovala! Živili slovenski volilci!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Presvitli cesar došli so 13. junija iz Feldafinga v Monakovo, ter so bili na kolodvoru sprejeti od princea Leopolda in od princsinje Gizele; 14. pa so se zopet odpeljali na Dunaj. Razni listi zopet mnogo pišejo o shodu treh cesarjev. Trdijo namreč, da bode shod na gradu Zakopi na Českem. — Volitve za državni zbor so končane; v štajerskem veleposestvu izvoljeni so bili trije nemško-liberalci; veleposestniki v Dalmaciji izvolili so državnim poslancem Borellija (narodnega) z 215 glasovi proti Lapenni. Novi državni zbor ima tedaj tako lice: Izmed 353 poslancev pripada jih desnici 192, nemško-liberalcem 132, štirje so antisemitje, trije demokratje in 22 Coroninjeveev. „Gazzeta narodowa“ dobila je iz Dunaja poročilo, da se bodo v našem ministerstvu izvršile nekatere spremembe. „Politika“ pa poroča, da so vse vesti o takih spremembah izmišljene. Preteklo soboto otvorili so slovesno železnico Mostar-Metkovič; deželni namestnik in general baron Appel pozdravil je ministra Kal-lay-a s prošnjo, naj blagovoli presvitlemu cesarju javiti najvdanejšo zahvalo za ta dokaz cesarske milosti. Kraljevi komisar pri cerkvenem kongresu ogerskih Srbov v Karloveih. bode Eduard plem. Szentkotolna.

Vnanje države. Angleško liberalno ministerstvo je odstopilo; kraljica je vzprejela demisijo ter poklicala lorda Salisbury, da predloži novo ministersko listo; Salisbury je prevzel ponudbo, da sestavi novi kabinet. — Švicarski zvezni svet vzprejel je postavbo o obdačenji špirtuoznih pijač. —

Na Francoskem umrl je admiral Courbet. — Po novi pogodbi med Francozi in Kitajci, katera je uže podpisana, je določeno, da Kitajci ne smejo na Francosko, Francozi pa ne na Kitajsko zemljo. — Na Španskem davi ljudi kolera; v Madridu napravili so veliko bolenišnico za bolenike za kolero. Mnogo jih je uže pomrlo v Madridu, največ pa v pokrajinah Mureiji in Valenciji. V pokrajini Valenciji je 23 vasi okuženih; v Alberique je zbolelo 159 oseb za kolero in izmed teh jih je 60 umrlo. — V Berolinu umrl je princ Friderik Karol, kateri je bil jedini sin princea Karola, brata cesarja Viljema. — Kakor angleški listi poročajo, si name-rava Mahdi osvojiti Egipet in Arabijo. — Dogovori mej Rusijo in Anglijo zaradi afganske meje so že končani, pa ne podpisani, ker je nenadoma od-stopilo angleško ministerstvo.

Za poduk in kratek čas.

Kuga na slov. Štajerskem.

IV. Vseh pričejočih se je sveta groza polastila; glasen jok se je razlegel po cerkvi, in če kedaj, puhtele so gotovo takrat goreče molitve in prošnje k Bogu, naj bi milostljivo odvrnil hudo obiskovanje od mesta. Pri tej priložnosti je mestni župan Bolfenk Zauner v imenu vsega mesta še obljubil, da hoče v čast sv. Jožefu postaviti cerkev. Uže l. 1681 bila je postavljena na severno-vzhodni strani od mesta na zeleni trati, kjer je dendenes mestno pokopališče. Ker je pa zelo majhna bila, so jo l. 1683 s prostovoljnimi darovi povečali. Imela je 4 oltarje. Pri njej je navadno en eremit stanoval. Papež Inocencij XI. so dne 20. julija 1688 podelili popolne odpustke vsem, ki bodo po prejetih zakramentih sv. pokore in presv. rešnjega Telesa to cerkev dne 3. maja obiskali in v njej na namen sv. katoliške cerkve molili. Zato so dušni pastirji vodili od blizo in daleč v procesijah svoje ovčice tje. Dne 30. oktobra l. 1707 je ovo cerkvico posvetil sekovski knezoškof Franc Anton grof Wajgenberg. L. 1787 zadela je vsled ukaza cesarja Jožefa II. tudi njo osoda, da je bila za 900 gold. prodana in potem podrta.

Zgorej omenjene obljube nam kažejo, kako težavne dolžnosti je stiskano ljudstvo sebi in svojim naložilo, da bi pri Bogu izprosilo usmiljenje. Toda komaj so dnevi britkosti minoli, so tudi obljube bile pozabljene. Sekovski škof Ivan Ernest grof Thun je Ptujčane sicer odvezal od tega, da jim pri procesiji ni bilo treba bosim hoditi, a tudi vse drugo se je uže zdavnej opustilo; težko da še kateri meščan misli dendenes na storjene obljube.

Proti jeseni l. 1680 je bila kuga v mestu precej prenehala, pa v Halozah, posebno okoli Leskoveca še je hudo morila. Ker še niso imeli ondi lastnega duhovnika, ampak so morali hoditi k sv. Vidu, kamor je cerkev sv. Andraša ko podružnica spadala, prosil je lastnik Borla, Jurij Friderik grof Sauer